مقایسه سبک‌های اسنادی، شادکامی و عزت‌نفس در زنان شاغل و خانه‌دار

مژگان خدارحمی[1]، دکتر زهره صادقی افجه[2]، دکتر احمد احمدی قوزلوجه[3]

۱. کارشناس ارشد، گروه روان‌شناسی، واحد ورامین- پیشوا، دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین، ایران.

۲. گروه روان‌شناسی، واحد ورامین- پیشوا، دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین، ایران. (نویسنده مسئول).

۳. گروه روان‌شناسی، واحد ورامین- پیشوا، دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین، ایران

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره پنجم، شماره چهل و پنجم، تیرماه ۱۳۹۹، صفحات ۳۷-۲۵

چکیده

با توجه به نقش مهم زنان در جامعه و خانواده، این مطالعه به‌منظور مقایسه سبک‌های اسنادی، شادکامی و عزت‌نفس در زنان شاغل و خانه‌دار انجام‌شده است. روش تحقیق از نوع علی- مقایسه‌ای بود. در این پژوهش ۱۲۰ نفر مراجعه‌کننده به سرای محله منطقه ۳ شهر تهران در سال ۱۳۹۷ به‌صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. این تعداد عبارت بودند از زنان شاغل (٦۰ نفر) و زنان خانه‌دار (٦۰ نفر). این زنان با استفاده از پرسشنامه‌های سبک‌های اسنادی پیترسون، سیمل، ون بی‌یر، آبرامسون، متالسکی و سلیگمن (۱۹۸۲)، و شادکامی آکسفورد هیل و آرگیل (۲۰۰۲) و عزت‌نفس روزنبرگ (۱۹٦۵) بررسی شدند. داده‌های جمع آوری شده با استفاده از تحلیل واریانس چندمتغیره تجزیه‌وتحلیل شدند. نتایج به‌دست‌آمده از تحلیل نشان می‌دهد بین زنان شاغل و خانه‌دار ازنظر متغیرهای شادکامی و عزت‌نفس تفاوت معنی‌دار وجود داشت. درحالی‌که بین زنان شاغل و خانه‌دار ازنظر سبک‌های اسنادی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. بر این اساس، شادکامی و عزت‌نفس در زنان شاغل میانگین بالاتری داشتند. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد وضعیت اشتغال در زنان می‌تواند با شادکامی و عزت‌نفس رابطه داشته باشد.

واژه‌های کلیدی: سبک‌های اسنادی، شادکامی، عزت‌نفس.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

مقدمه

زنان دامنه فعالیت خود را از محدوده خانه فراتر می‌برند و به نظام‌های شغلی می‌پیوندند. پیوستن آن‌ها در جامعه تغییراتی در نقش‌های سنتی زنان ایجاد کرده است و این جنبه دیگر از اجتماعی شدن است. اشتغال جنبه دیگری از فرآیند اجتماعی شدن است. این فرآیند برای مردان پذیرفته‌شده است و گویا در طول تاریخ کار بیرون را برای مردان ثبت کرده‌اند که دستمزد حاصل از آن درراه رفاه زن و فرزندان مصرف می‌شود. امروزه دیدگاه زنان و مردان درباره مفهوم خود نیز تغییر کرده است. همچنین ایده‌های آن‌ها درباره نقش‌های سنتی زنان و مردان تغییر پیداکرده است. مشکلات اقتصادی و تغییر در انتظارات خانواده‌ها از زندگی، درامد بیشتر را برای بقای خانواده‌ها ضروری ساخته است. امروزه در اغلب کشورها سبک زندگی از خانواده‌ای با یک نان‌آور، به سمت خانواده‌ای با دو نفر شاغل تغییر کرده به‌گونه‌ای که زوج‌های هر دوشاغل تعداد زیادی از زوج‌ها را تشکیل می‌دهند (خضری و ارجمند سیاهپوش، ۱۳۹۳). یکی از متغیرهای مهم در زندگی شغلی افراد سبک‌های اسنادی آنان است به‌طوری‌که سبک‌های اسناد[1] می‌تواند نقشی تعیین‌کننده در تجربه مشکلات و تجربیات خوشایند و ناخوشایند افراد شاغل باشد (فرشباف و معبودی، ۱۳۹۵).

افراد هنگام مواجهه با حوادث مختلف از خود می‌پرسند که چرا؟ و پاسخ یا تغییری که از واقعه دارند بر انتظارات آن‌ها و نحوه واکنش و عمل بعدی آن‌ها تأثیر می‌گذارد. این تبیین حول سه محور درونی/بیرونی بودن (منبع)، پایدار/ ناپایدار (پایداری) و خاص/کلی (کنترل‌پذیری) قرار می‌گیرند در بدترین حالت، فرد شکست را به عوامل درونی، پایدار در طول زمان و به‌کلی مانند توانایی نسبت می‌دهد و برعکس در شرایط پیروزی یا موفقیت عوامل بیرونی، ناپایدار و خاص را مانند شانس علت می‌داند. در چنین حالتی که پس از تجارب مکرر شکست غیرقابل‌کنترل اتفاق می‌افتد، یادگیری جدیدی برای فرد شکل می‌گیرد که سلیگمن[2] آن را درماندگی آموخته‌شده[3] می‌نامد. این یادگیری به‌طور فعال در انتظار و واکنش او برای عمل بعدی اثر می‌کند به‌گونه‌ای که او معقولانه شرایط سخت را می‌پذیرد و هیچ تلاشی برای رهایی نمی‌کند؛ حتی یادگیری‌های بعدی او نیز با شکست مواجهه می‌شود (بهارلو، صباحی و رفیعی، ۱۳۹۶).

پیشینه فرهنگی، وضعیت اشتغال و توانایی مقابله‌ای در زنان می‌تواند بر شادکامی آن‌ها تأثیرگذار باشد. لذا زنانی که از وضعیت شغلی مناسبی نسبت به زنان فاقد شغل بیرون از خانه، از شادکامی بیشتری برخوردار هستند (مندونکا، شیریواستاوا و پیتسچینگ[4]، ۲۰۱۸). شادکامی[5] یکی از مؤلفه‌های کیفیت زندگی و رفاه ذهنی است که آرزوی دیرینه و همیشگی هر انسانی بوده و هست. همه تلاش انسان‌ها در اعصار و در همه دوره‌های زندگی برای رسیدن به این مقوله ریشه‌ای و نهادی صورت گرفته است (آخوندفیض و ذکائی، ۱۳۹۵). شادکامی یکی از خلقیات اساسی در زندگی فرد است و نقش مهمی در چارچوب حیات روانی و اجتماعی او بازی می‌کند. شادکامی عبارت از چگونگی داوری فردی درباره نحوه گذران زندگی است، این نوع داوری متاثر از ادراکات شخصی فرد و تجربه

1. attributional styles
2. Seligman
3. learned helplesseness
4. Mendonca, Shrivastava & Pietschnig
5. happiness

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

احساسات و عواطف مثبت است که بر سبک تبیین، قضاوت و تصمیم‌گیری او اثر می‌گذارد. شادکامی احساس رضایتمندی از زندگی و فقدان عواطف منفی همچون افسردگی و لذت بردن از وقایع است که از علل تأثیرگذار بر برقراری اصول بهداشت روانی و خوشبختی است و بر فضای شناختی و رشد آن اثر می‌گذارد. شادکامی یکی از ابعاد اصلی تجربه بوده و معمولاً در پی ایجاد پاسخ‌های مطلوب است که کارکرد مناسبی به‌جای می‌گذارند (سلیگمن[1]، ۲۰۰۳؛ به نقل از حسینی‌نثار و شب افروزان، ۱۳۹۵).

از طرفی اشتغال زنان باعث بالا رفتن عزت‌نفس، استقلال مالی و داشتن شرایط بهتر روحی، روانی و عاطفی و نیز داشتن آگاهی‌های بالای اجتماعی می‌شود (حیاتی و شریفی، ۱۳۹۵). عزت‌نفس خوب داشتن؛ یعنی از توانایی‌ها و ضعف‌های خودآگاهی داشتن و خود را با آنچه باارزش‌تر است پذیرفتن مسئولیت‌های خود را به عهده گرفتن، خود را تائید کردن، به نیازهای خودپاسخ دادن، هدف‌هایی داشتن و برای نیل به آن‌ها راه‌هایی را برگزیدن است (منصف، حسین نژاد، عیدی و شعبانی بهار، ۱۳۹٤). عزت‌نفس نشانه‌ای از سلامت روان فرد است که به‌عنوان یک دارایی ارزشمند شخصی می‌تواند کیفیت زندگی در افراد را پیش‌بینی کند (اکلند، باکستروم و هانسون[2]، ۲۰۱۸). عزت‌نفس به‌عنوان هسته مرکزی، ساختارهای روانشناختی فرد را چون سپر محافظ در برابر اضطراب محافظت نموده، آسایش خاطر وی را فراهم می‌آورد. عزت‌نفس پایین به‌عنوان یک عامل در رشد اختلالات روانشناختی و جسمانی در افراد ظاهر می‌شود (سمینک[3] و همکاران، ۲۰۱۸). بر اساس جستجوهای پژوهشگر، در پیشینه پژوهش در داخل و خارج کشور، تاکنون پژوهشی پیرامون تعیین تفاوت سبک‌های اسنادی، شادکامی و عزت‌نفس در زنان شاغل و خانه‌دار انجام نگرفته است. لذا بر اساس آنچه گفته شد سوال پژوهش این است، که آیا بین سبک‌های اسنادی، شادکامی و عزت‌نفس در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت وجود دارد؟

روش پژوهش

ازنظر هدف، کاربردی و ازنظر نوع داده‌ها، کمی است. همچنین ازنظر روش اجرا از دسته تحقیقات علّی-مقایسه‌ای است. جامعه آماری پژوهش شامل دو گروه بودند. گروه اول زنان شاغل و گروه دوم زنان خانه‌دار مراجعه‌کننده به سرای محله (درب دوم، داوددیه، علم صنعت، ونک، زرکنده، رستم‌آباد اختیاریه، کاووسیه، امانیه، قلهک و قبا) منطقه ۳ شهر تهران در سال ۱۳۹۷ بودند. از آنجایی که در تحقیقات علی مقایسه‌ای حجم هر گروه ۳۰ نفر پیشنهادشده است (دلاور، ۱۳۹٦)، در این پژوهش به «روش نمونه‌گیری در دسترس» و برای تعمیم‌پذیری بیشتر نتایج حجم هر دو گروه ٦۰ زن انتخاب شد و درمجموع ۱۲۰ نفر وارد پژوهش شدند. به این صورت ٦۰ نفر زن شاغل و ٦۰ نفر زنان خانه‌دار به‌عنوان افراد نمونه انتخاب شدند و بر اساس بر اساس سن و تحصیلات همتا و هماهنگ شدند. جهت تجزیه‌وتحلیل داده‌ها در سطح توصیفی و استنباطی عمل شد. در سطح آمار استنباطی جهت بررسی تفاوت متغیرها بین دو گروه از تحلیل واریانس چندمتغیره استفاده شد. ابزار تجزیه‌وتحلیل داده‌ها نرم‌افزار SPSS نسخه ۲٤ بود.

[1]. Seligman
[2]. Eklund, Bäckström & Hansson
[3]. Smink

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

ابزار پژوهش

پرسشنامه سبک‌های اسنادی[1] (ASQ) پیترسون[2] و همکاران (۱۹۸۲): در این پرسشنامه آزمودنی در مورد هر موقعیت با ٤ سوال روبه‌رو و از وی خواسته می‌شود که تصور کند در آن واقعه است. سپس اولین سوال مطرح می‌شود که در مورد عمده‌ترین علت واقعه است. از این سوال در نمره‌گذاری پرسشنامه استفاده نمی‌شود. ترتیب توالی ۳ سوال بعدی برای همه موقعیت‌ها یکسان است و ابعاد اسنادهای علی را می‌سنجد. بر این اساس، سوال دوم برای هر موقعیت، بعد درونی یا بیرونی بودن الگوی اسنادی، سوال برای موقعیت بعد پایداری در برابر ناپایداری الگوی اسنادی و سوال چهارم هر موقعیت، بعد کلی در برابر اختصاصی الگوی اسنادی را می‌سنجد. این پرسشنامه از ۱۲ موقعیت و دو مؤلفه موقعیت‌های مثبت (موقعیت‌های ۲، ٤، ٥، ۷، ۸ و ۱۱) شامل شش خرده مؤلفه بعد درونی/بیرونی بودن با سوالات ٦، ١٤، ١٨، ٢٦، ٣٠ و ٤٢، پایدار/ ناپایدار با سوالات ۷، ١٥، ١٩، ٢٧، ٣١ و ٤٣، خاص/کلی با سوالات ۸، ١٦، ٢٠، ٢٨، ٣٢ و ٤٤ و موقعیت‌های منفی (موقعیت‌های ۱، ۳، ٦، ۹، ۱۰ و ۱۲) شامل شش خرده مؤلفه بعد درونی/بیرونی بودن با سوالات ۲، ۱۰، ۲۲، ٣٤، ٣٨ و ٤٦، پایدار/ ناپایدار با سوالات ۳، ۱۱، ۲۳، ٣٥، ٣٩ و ٤٧، خاص/کلی با سوالات ٤، ۱۲، ٢٤، ٣٦، ٤٠ و ٤٨ را اندازه‌گیری می‌کند. برای هرکدام از وقایع مثبت، گزینه ۱ پایین‌ترین یا بدترین نمره و گزینه ۷ بالاترین یا بهترین نمره است. در مقابل برای موقعیت‌های منفی گزینه ۱ بهترین نمره و گزینه ۷ بدترین نمره است. برای همه وقایع مثبت بالاترین نمره ۲۱ و پایین‌ترین نمره ۳ است (هر موقعیت شامل ۳ سوال است). در یک پژوهش ضرایب آلفای کرونباخ برای موقعیت‌های مثبت شامل بعد درونی/بیرونی بودن ۰/٦٥، پایدار/ ناپایدار ۰/۷۷، خاص/کلی ۰/٦٤ و موقعیت‌های منفی شامل بعد درونی/بیرونی بودن ۰/٦٦، پایدار/ ناپایدار ۰/۷۲، خاص/کلی ۰/٦۷ به‌دست‌آمده است (هاشمی چلیچه، هاشمی و نقش، ۱۳۹۷). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۸٦ به دست آمد.

پرسشنامه شادکامی آکسفورد[3] (OHQ) هیل و آرگیل[4] (۲۰۰۲): این پرسشنامه شامل ۲۹ سوال است که ٥ مؤلفه رضایت از زندگی با سوالات ۱، ۲، ۳، ٥، ٦، ۸، ٢٤ و ٢٦، حرمت خود با سوالات ٤، ۱۰، ۱۱، ١٥، ٢٠، ٢١ و ٢٣، بهزیستی فاعلی با سوالات ۱۲، ١٦، ١٨، ١٩ و ٢٩، رضایت خاطر با سوالات ۷، ۹، ۱۷ و ۲۳ و خلق مثبت با سوالات ۲۲، ۲۷ و ۲۸ را اندازه‌گیری می‌کند (صلیبی و دُری، ۱۳۹۷). نمره‌گذاری پرسشنامه در طیف لیکرت ٤ درجه‌ای است به این صورت که به سوالات اعداد صفر، ۱، ۲ و ۳ تعلق می‌گیرد. پایایی پرسشنامه برای رضایت از زندگی ۰/۸۲، حرمت خود ۰/۷۹، بهزیستی فاعلی ۰/۸۷، رضایت خاطر ۰/۸۳، خلق مثبت ۰/۸۲ و کل سوالات ۰/۸٥ به‌دست‌آمده است (شهسوار، غفاری و مختوم نژاد، ۱۳۹۷). روایی همزمان با ضریب ۰/٤۳ گزارش‌شده است (پورشریفی و همکاران، ۱۳۹۱). در خارج کشور نیز ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه شادکامی موردبررسی قرارگرفته است. نتایج روایی سازه نشان داده است که ضرایب همبستگی بین مؤلفه‌های پرسشنامه با نمره کل بین ۰/٥۸ تا ۰/٦٥ و معنی‌دار در سطح

[1]. Attribution Style Questionnaire (ASQ)
[2]. Peterson
[3]. oxford happiness questionnaire (OHQ)
[4]. Hills & Argyle

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

۰/۰۱ به‌دست‌آمده است (ریمولو و بهاوالکر[1]، ۲۰۱۷). در یک پژوهش دیگر، نیز برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده‌شده است که ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۸۹ به‌دست‌آمده است (چای، لی، یی، لی و لین[2]، ۲۰۱۹). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۹۰ به دست آمد.

پرسشنامه عزت‌نفس (RSES) روزنبرگ[3] (۱۹٦۵): این پرسشنامه شامل ۱۰ سوال و دو مؤلفه صلاحیت شخصی با سوالات ٤، ۵، ۷، ۸، ۹ و ۱۰» و رضامندی از خود با سوالات ۱، ۲، ۳ و ٦ را اندازه‌گیری می‌کند. نمره‌گذاری پرسشنامه در طیف لیکرت ٤ درجه‌ای است به این صورت که کاملاً موافقم ٤ نمره، موافقم ۳ نمره، مخالفم ۲ نمره و کاملاً مخالفم ۱ نمره تعلق می‌گیرد (ناش، لیا، داویس و یوگسواران[4]، ۲۰۱۸). در یک پژوهش برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده‌شده است که ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۸۹ گزارش‌شده است (احراری، نجفی و محمدی‌فر، ۱۳۹۷). همچنین در یک پژوهش دیگر پایایی پرسشنامه را از طریق روش آلفای کرونباخ ۰/٦۹، بازآزمایی ۰/۷۸ و دونیمه کردن ۰/٦۸ به‌دست‌آمده است (نصیری، نصیری و بخشی‌پور رودسری، ۱۳۹۳). در خارج از کشور نیز ویژگی‌های روانسنجی پرسشنامه بررسی و پایایی با آلفای کرونباخ ۰/۸۹ محاسبه شده است (ورابل، زیگلر و سوتهارد، ۲۰۱۸). روایی همگرایی پرسشنامه با استفاده از پرسشنامه حمایت اجتماعی زیمت و همکاران (۱۹٦۵) ضریب همبستگی ۰/٤۷ و معنی‌داری در سطح ۰/۰۱ به‌دست‌آمده است (لی، هان، وانگ و چنگ[5]، ۲۰۱۸). پایایی پرسشنامه با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸٦ گزارش‌شده است که نشان دهنده پایایی مناسب پرسشنامه است (ماریکوتویو، پاینه و لیسکو[6]، ۲۰۱۹). همچنین در یک پژوهش دیگر پایایی پرسشنامه با ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸٤ به‌دست‌آمده است (آدامسون، اوزنس، بایلی و تاچانتوریا، ۲۰۱۹). در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۹۱ به دست آمد.

یافته‌ها

توصیف ویژگی‌های جمعیت شناختی نشان داد که در گروه شاغل ۱٦ نفر (۲٦/٦۷ درصد)، ٤ نفر (٦/٦۷ درصد)، ۱۵ نفر (۰/۲۵ درصد)، ۱٤ نفر (۲۳/۳۳ درصد) و ۱۱ نفر (۱۸/۳۳ درصد) بود. در گروه خانه‌دار ۱۵ نفر (۰/۲۵ درصد)، ۵ نفر (۸/۳۳ درصد)، ۱۷ نفر (۲۸/۳۳ درصد)، ۱۳ نفر (۰/۲۰ درصد) و ۱۰ نفر (۱٦/٦۷ درصد) بود. در گروه شاغل ۲۱ نفر (۳۵ درصد) ۲۵ تا ۳۰ سال، ۱۵ نفر (۲۵ درصد) ۳۱ تا ۳٦ سال، ۱٤ نفر (۲۳/۳۳ درصد) ۳۷ تا ٤۲ سال و ۱۰ نفر (۱٦/٦۷ درصد) ٤۳ سال به بالابود. ۱۹ نفر (۳۱/٦۷ درصد) ۲۵ تا ۳۰ سال، ۱۸ نفر (۳۰ درصد) ۲٦ تا ۳٦ سال، ۱۲ نفر (۲۰ درصد) ۳۷ تا ٤۲ سال و ۱۱ نفر (۱۸/۳۳ درصد) ٤۳ سال به بالابود.

[1]. Raimule & Bhawalkar
[2]. Chai, Li, Ye, Li & Lin
[3]. Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES)
[4]. Nash, Lea, Davies & Yogeeswaran
[5]. Li, Han, Wang, Sun & Cheng
[6]. Maricuțoiu, Payne & Iliescu

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

جدول ۱. میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر سبک‌های اسناد، شادکامی و عزت‌نفس

متغیرهای وابسته	زنان شاغل				زنان خانه‌دار			
	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر	میانگین	انحراف معیار
وقایع منفی- درونی/بیرونی	۸	۱۲	۱۰/۳۰	۱/۲۵۲	۱۰	۱۲	۱۰/۸۰	۰/۷۸۹
وقایع منفی- پایدار/ناپایدار	۷	۱۳	۱۰/۱۰	۱/۵۹۵	۹	۱۳	۱۰/۶۰	۱/۰۷۵
وقایع منفی- خاص/کلی	۷	۱۲	۹/۷۰	۱/۴۹۴	۸	۱۲	۹/۹۰	۱/۱۹۷
وقایع مثبت- درونی/بیرونی	۱۲	۱۶	۱۳/۴۰	۱/۳۵۰	۱۲	۱۴	۱۲/۸۰	۰/۷۸۹
وقایع مثبت- پایدار/ناپایدار	۱۰	۱۳	۱۱/۵۰	۱/۰۸۰	۱۰	۱۳	۱۱/۶۰	۱/۰۷۵
وقایع مثبت- خاص/کلی	۱۰	۱۳	۱۱/۵۰	۱/۰۸۰	۱۰	۱۴	۱۱/۴۰	۱/۳۵۰
شادکامی- رضایت از زندگی	۱۵	۲۱	۱۸/۲۰	۲/۰۴۴	۱۰	۱۶	۱۳/۰۰	۲/۱۶۰
شادکامی- حرمت خود	۱۳	۲۰	۱۶/۰۰	۲/۴۰۴	۹	۱۴	۱۱/۵۰	۱/۴۳۴
شادکامی- بهزیستی فاعلی	۱۱	۱۴	۱۲/۱۰	۰/۹۹۴	۸	۱۲	۹/۸۰	۱/۳۱۷
شادکامی- رضایت خاطر	۸	۱۲	۹/۹۰	۱/۳۷۰	۶	۱۰	۸/۳۰	۱/۱۶۰
شادکامی- خلق مثبت	۴	۸	۶/۸۰	۱/۲۲۹	۳	۹	۵/۱۰	۱/۱۳۲
عزت‌نفس- صلاحیت شخصی	۱۷	۲۳	۲۰/۱۰	۲/۰۲۵	۱۲	۲۱	۱۶/۹۰	۳/۲۱۳
عزت‌نفس- رضامندی از خود	۱۰	۱۴	۱۱/۸۰	۱/۲۲۹	۸	۱۰	۹/۱۰	۰/۷۳۸

جدول ۱- میانگین، انحراف معیار، حداقل و حداکثر سبک‌های اسناد، شادکامی و عزت‌نفس زنان شاغل و خانه‌دار را نشان می‌دهد. در ادامه برای بررسی تفاوت بین شادکامی و عزت‌نفس در زنان شاغل و خانه‌دار از تحلیل کوواریانس چندمتغیره استفاده‌شده است که نتایج در جدول ۲ و ۳ آمده است.

جدول ۲. خلاصه آزمون‌های چندمتغیری سبک‌های اسنادی

آزمون‌های چندمتغیره	مقادیر	آماره F	معنی‌داری	اندازه اثر	توان آماری
ردگیری پیلای	۰/۸۳۹	۷/۱۳۰	۰/۰۱۲	۰/۸۳۹	۰/۹۲۵
ویلکز لامبدا	۰/۰۶۱	۷/۱۳۰	۰/۰۱۲	۰/۸۳۹	۰/۹۲۵
ردگیری هوتلینگ	۱۵/۴۴۸	۷/۱۳۰	۰/۰۱۲	۰/۸۳۹	۰/۹۲۵
بزرگترین ریشه روی	۱۵/۴۴۸	۷/۱۳۰	۰/۰۱۲	۰/۸۳۹	۰/۹۲۵

با توجه به جدول ۳- مقدار آزمون‌های چندگانه به ویژه ویلکز لامبدا (۰/۸۲۸) و F محاسبه شده (۰/۴۰۵) می‌توان فرض صفر را تائید کرد. به‌عبارت‌دیگر در دو زنان شاغل و خانه‌دار در متغیر جدیدی که از ترکیب خطی به‌عنوان متغیرهای وابسته حاصل‌شده تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. در ادامه اثرات بین آزمودنی متغیرهای پژوهش به‌صورت تفکیکی در جدول ۳- آمده است.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

جدول ۳. نتایج بین آزمودنی با استفاده از تحلیل واریانس چندمتغیره سبک‌های اسنادی، شادکامی و عزت‌نفس

متغیرهای وابسته	مجموع مجذورات	درجه آزادی	آماره F	معنی‌داری	اندازه اثر	توان آماری
وقایع منفی- درونی/بیرونی	۱/۲۵۰	۱	۱/۱۴۲	۰/۲۹۹	۰/۰۶۰	۰/۱۷۳
وقایع منفی- پایدار/ناپایدار	۱/۲۵۰	۱	۰/۶۷۶	۰/۴۲۲	۰/۰۳۶	۰/۱۲۲
وقایع منفی- خاص/کلی	۰/۲۰۰	۱	۰/۱۰۹	۰/۷۴۵	۰/۰۰۶	۰/۰۶۱
وقایع مثبت- درونی/بیرونی	۱/۸۰۰	۱	۱/۴۷۳	۰/۲۴۱	۰/۰۷۶	۰/۲۱۰
وقایع مثبت- پایدار/ناپایدار	۰/۰۵۰	۱	۰/۰۴۳	۰/۸۳۸	۰/۰۰۲	۰/۰۵۴
وقایع مثبت- خاص/کلی	۰/۰۵۰	۱	۰/۰۳۳	۰/۸۵۷	۰/۰۰۲	۰/۰۵۳
شادکامی- رضایت از زندگی	۱۳۵/۲۰۰	۱	۳۰/۵۷۳	۰/۰۰۱	۰/۶۲۹	۰/۹۹۹
شادکامی- حرمت خود	۱۰۱/۲۵۰	۱	۲۵/۸۵۱	۰/۰۰۱	۰/۵۹۰	۰/۹۹۸
شادکامی- بهزیستی فاعلی	۲۶/۴۵۰	۱	۱۹/۴۳۳	۰/۰۰۱	۰/۵۱۹	۰/۹۸۶
شادکامی- رضایت خاطر	۱۲/۸۰۰	۱	۷/۹۴۵	۰/۰۱۱	۰/۳۰۶	۰/۷۶۰
شادکامی- خلق مثبت	۱۴/۴۵۰	۱	۴/۷۷۲	۰/۰۴۲	۰/۲۱۰	۰/۵۴۳
عزت‌نفس- صلاحیت شخصی	۵۱/۲۰۰	۱	۷/۱۰۰	۰/۰۱۶	۰/۲۸۳	۰/۷۱۲
عزت‌نفس- رضامندی از خود	۳۶/۴۵۰	۱	۳۵/۴۶۵	۰/۰۰۱	۰/۶۶۳	۰/۹۹۹

نتایج جدول ۳- نشان داد که بین سبک‌های اسنادی در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معناداری وجود ندارد. بین شادکامی و عزت‌نفس در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معناداری وجود دارد. به‌طوری‌که سبک‌های اسناد زنان شاغل و خانه‌دار یکسان است اما شادکامی و عزت‌نفس زنان شاغل بیشتر از زنان خانه‌دار است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که بین سبک‌های اسنادی در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معناداری وجود ندارد. در پیشینه پژوهش در داخل و خارج از ایران نتیجه‌ای که نشان دهد بین سبک‌های اسنادی در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت وجود دارد یافت نشد، لذا همسویی و ناهمسویی این نتیجه به‌دست‌آمده با نتایج تحقیقات قبلی مشخص نیست. در تبیین این نتیجه به‌دست‌آمده می‌توان گفت که ما معمولاً می‌خواهیم مطالبی درباره صفات پایدار افراد بدانیم، درواقع مایلیم علل اصلی رفتار آن‌ها را درک کنیم، یعنی می‌خواهیم دقیقاً بدانیم، چرا افراد تحت شرایط معینی به شیوه خاصی رفتار می‌کنند. فرایندی که از طریق آن می‌کوشیم به چنین اطلاعاتی دست‌یابیم، اسناد است. درروند فعالیت‌های معطوف به موفقیت، عوامل چهارگانه توانایی، کوشش، شانس و دشواری تکلیف را مؤثر می‌دانند. عوامل چهارگانه علّی را می‌توان بر اساس مسند مهارگذاری و پایایی متغیرها طبقه‌بندی نمود. منظور از مسند مهارگذاری این است که جایگاه مهار متغیرها در کجا قرار دارد، یعنی درونی است یا بیرونی. عاملی درونی است که مهار آن در اختیار فرد باشد و برعکس، عاملی بیرونی است که فرد نتواند آن را مهار کند. پایایی متغیرها بدین معناست که متغیرها پایدارند یا ناپایدار. می‌توان توانایی و کوشش را به‌عنوان عوامل پایدار و ناپایدار طبقه‌بندی کرد (تغییرات گذرا برای هر دو عامل ممکن است). همچنین عوامل بیرونی نیز قابل‌مهارند؛ اگرچه ازنظر عمل‌کنندگان، عوامل بیرونی غال با غیرقابل‌مهار به شمار می‌آیند. افزون بر این، تفاوت بین توانایی و

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

کوشش بر مبنای پایداری متفاوت آن‌ها کافی به نظر نمی‌رسد، زیرا این واقعیت در نظر گرفته نمی‌شود که توانایی در مهار اراده قرار ندارد؛ درحالی‌که کوشش به‌عنوان عامل قابل‌مهار تلقی می‌شود. باوجوداین تفاوت‌ها، اسناد به هر یک از این عوامل واکنش عاطفی متفاوتی خواهد داشت. درمجموع می‌توان گفت در زمینه فعالیت‌های معطوف به موفقیت، پیشرفت و رویدادهای خوشایند در زندگی همه انسان‌ها بدون استثنا از الگوهای اسناد استفاده می‌کنند. حتی کوچک‌ترین موفقیت‌ها و بزرگترین موفقیت‌ها در زندگی انسان‌ها شامل آن می‌شود که افراد این موفقیت‌ها و شکست‌ها خود را به عوامل درونی یا بیرونی، پایدار یا ناپایدار و کلی یا اختصاصی نسبت دهند. این فرآیند اسناد دهی نمی‌تواند متاثر از شغل افراد باشد و یا اینکه گفت فردی که شغل است از فرآیندهای اسناد دهی استفاده می‌کنند یا افرادی که شاغل نیستند از این الگوهای اسنادی استفاده نمی‌کنند. لذا استفاده از الگوهای اسنادی شامل تمامی افراد می‌شود و در تمام موقعیت‌های زندگی خود از آن استفاده می‌کنند. این‌یک دلیل منطقی است برای اینکه گفته شود چرا بین سبک‌های اسنادی زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت وجود ندارد.

نتایج نشان داد که بین ابعاد شادکامی در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معناداری دارد. لذا می‌توان گفت شادکامی در زنان شاغل بیشتر از زنان خانه‌دار است. بر این اساس فرضیه دوم پژوهش مبنی بر اینکه بین مؤلفه‌های شادکامی در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت وجود دارد تائید شد. نتیجه‌ای همسو با نتیجه به‌دست‌آمده وجود ندارد. در تبیین این نتیجه به‌دست‌آمده می‌توان گفت که امروزه به دلیل تغییر شرایط اجتماعی و اقتصادی، شاهد افزایش روند اشتغال زنان می‌باشیم. گرایش زن به‌سوی اشتغال بیش از همه بر خانواده اثر می‌نهد و روابط زن و شوهر و فرزندان را دگرگون می‌سازد و این امر همواره موردتوجه صاحب‌نظرانی بوده است که اشتغال زن را از دیدگاه جامعه‌شناسی بررسی کرده‌اند. امروزه شاغل بودن زنان یکی از مسائلی است که در اجتماع مطرح است. زنان به علل گوناگون به کار روی می‌آورند و حتی علاوه بر مسئولیت خود در خانه و تربیت فرزندان، مسئولیت‌های اجتماعی را نیز پذیرا شده‌اند. در اینجا است که ما با قشری اجتماعی به‌عنوان زنان شاغل روبرو هستیم. افرادی که در دو جبهه مهم، یعنی جامعه و خانواده مشغول خدمت و انجام‌وظیفه می‌باشند. با تغییر شرایط اقتصادی و اجتماعی و پیچیده‌تر شدن تقسیم‌کار، امروزه زنان علاوه بر ایفای نقش در خانواده، پذیرای مسئولیت‌های عمده‌تری نظیر اشتغال در بیرون از خانه می‌باشند. باوجود این‌که زنان ایرانی به شکل‌های مختلف سعی در بروز خلاقیت و نشان دادن توانمندی‌های خود در عرصه‌های مختلف اقتصادی و اجتماعی دارند (تقوی، صباغ و نصیری، ۱۳۹۰). لذا زنانی که بیرون از خانه مشغول کار هستند، این عرصه برای آن‌ها فراهم می‌شود که توانمندی‌ها و استعدادهای خود را در مشاغل مختلف نشان دهند و در زمینه‌های گوناگون مسئولیت قبول کنند، این پویایی و قبول مسئولیت در آن‌ها خود باعث داشتن روحیه شاداب‌تری در آن‌ها می‌شود. این‌یک دلیل منطقی است برای اینکه گفته شود چرا بین شادکامی زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت وجود دارد و شادکامی زنان شاغل بیشتر از زنان خانه‌دار است.

نتایج نشان داد که بین ابعاد عزت‌نفس در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت معناداری دارد. لذا می‌توان گفت مؤلفه‌های عزت‌نفس در زنان شاغل بیشتر از زنان خانه‌دار است. بر این اساس فرضیه سوم پژوهش مبنی بر اینکه بین مؤلفه‌های عزت‌نفس در زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت وجود دارد تائید شد. این نتیجه به‌دست‌آمده با نتایج تحقیق حیاتی و شریفی (۱۳۹۵) همسویی دارد. تبیین این نتیجه به‌دست‌آمده می‌توان گفت که خانواده چیزی بیش از مجموعه افرادی است که در یک فضای مادی و روانی به سر می‌برند. یک نظام

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

اجتماعی و طبیعی است که ویژگی‌های خاص خود را دارد. این نظام از یک ساختار منظم و قدرتمند برخوردار بوده، صورت‌های پیچیده‌ای از پیام‌رسانی‌های آشکار و نهان را به وجود آورده و روش‌های مذاکره و مسئله گشایی متنوعی را در اختیار دارد. رابطه اعضای این خرده‌فرهنگ، رابطه‌ای عمیق و چندلایه است که عمدتاً بر اساس تاریخچه مشترک، ادراک‌ها و فرض‌های مشترک و درونی شده راجع به جهان و اهداف مشترک بناشده است. همچنین مفهوم خانواده و ارزش این نهاد اجتماعی برای هر دولت و جامعه‌ای اساس کار تلقی می‌شود و هر جامعه متناسب باارزش‌های خود ابتدا به سراغ خانواده می‌رود تا از درون آن، شهروندان آتی خویش را بپروراند. لذا اشتغال زنان در فعالیت‌های اقتصادی در چند دهه گذشته و به ویژه در جامعه شهری بسیاری از کشورها از اهمیتی ویژه برخوردار است (ساروخانی و گودرزی، ۱۳۸۸). زنانی که در دو جبهه مهم یعنی جامعه و خانواده مشغول خدمت و انجام‌وظیفه می‌باشند، می‌خواهند نقش تازه‌ای در جامعه‌ای داشته باشند که کلیشه غالب در آن برای زنان، نقش همسری- مادری است. اشتغال زنان باعث می‌شود تقسیم‌کار در خانواده مشارکتی انجام شود و این باور که تقسیم‌کار در خانواده بر اساس جنسیت صورت می‌گیرد، کمی متعادل‌تر بشود، به‌نحوی‌که همسران زنان شاغل در اموری که مربوط به زنان است واردشده و همکاری و همیاری دارند. شوهرانی که در کارهای خانه‌داری و مراقبت از فرزندان مشارکت کنند فشار مضاعف بر همسر را در ایفای موازی نقش کاری و خانوادگی می‌کاهند. اشتغال برای زنان عزت به نفس به همراه خواهد داشت. یکی از عوامل تأثیرگذار به شیوه اعمال قدرت، درآمد و دارایی زنان است. هنگامی‌که زنان منابع ارزشمندی در اختیار داشته باشند احتمال دارد که قدرتی نزدیک و برابر باهم داشته باشند، این زنان به‌صورت رودررو اعمال قدرت کنند و از طریق گفتگو، بحث و مذاکره تنش‌ها را رفع کنند. لذا این‌یک دلیل منطقی است برای اینکه گفته شود چرا بین عزت‌نفس زنان شاغل و خانه‌دار تفاوت وجود دارد و عزت‌نفس زنان شاغل بیشتر از زنان خانه‌دار است.

همکاری نامناسب برخی از زنان شاغل و خانه‌دار که محقق جهت جلوگیری از آسیب و خطا به نتایج تحقیق به آنان درباره تحقیق و محرمانه بودن اطلاعات آنان گفتگو کرده و فرصت کافی جهت پاسخگویی به سوالات در اختیار آن‌ها قرارداد. ازآنجاکه پژوهش حاضر در میان زنان شاغل و خانه‌دار شهر تهران صورت گرفته در خصوص تعمیم نتایج بایستی بااحتیاط عمل شود و از تعمیم نتایج به سایر جوامع در سایر شهرها خودداری شود. این پژوهش می‌توانست هم به‌صورت کمی و کیفی (ترکیبی) انجام شود، اما به دلیل نبود شرایط مصاحبه این امکان در پژوهش حاضر مهیا نبود و یکی از موانع و محدودیت‌های پژوهش این مورد بود. از آنجایی که این پژوهش در میان زنان شاغل و خانه‌دار شهر تهران انجام‌شده است، لذا برای تعمیم‌پذیری بیشتر نتایج پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های مشابه بر روی زنان شاغل و خانه‌دار شهر تهران در دیگر شهرها و فرهنگ‌های دیگر انجام شود تا نتایج پژوهش‌ها باهم قابل‌مقایسه باشد. پیشنهاد می‌شود که زنان شاغل و خانه‌دار شهر تهران ازلحاظ متغیرهای دیگری مانند کیفیت زندگی، رضایت زناشویی، تعارضات زناشویی و غیره مقایسه شوند. در پژوهش‌های آینده از طرح‌های ترکیبی (کیفی و کمی)، حجم نمونه بالاتر و روش‌های پیچیده‌تر آماری که امکان تحلیل عمیق‌تر و نتیجه‌گیری بهتر را فراهم می‌کنند، استفاده شود. با مطالعاتی از طریق مصاحبه می‌توان به مشکلات و محاسن اشتغال زنان در بیرون از خانه دست خواهد یافت. لذا پیشنهاد می‌شود پژوهش‌های کیفی بیشتری در این زمینه انجام شود. داشتن یک شغل مناسب برای زنان باعث می‌شود زنان بتوانند راحت‌تر با مشکلات زندگی و جامعه انطباق یابند، با

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

محیط اجتماع خودسازگار شوند، میزان مشارکت خود را در جامعه افزایش دهند و با پذیرش خود در اجتماع نقش پررنگ و مهم‌تری در اجتماع ایفا کنند. زنان با اشتغال به عزت‌نفس بیشتری دست می‌یابند و با این استقلال مالی انگیزه بیشتری برای حضور در جامعه دارند؛ بنابر نتایج این پژوهش مسئولان باید نگرانی بیش‌تری در مورد اشتغال زنان و به‌کارگیری آن‌ها در زمینه‌های شغلی مختلف در کنار مردان داشته باشند و با توجه به این‌که زنان نقشی مهم در خانواده و جامعه دارند و تربیت‌کنندگان نسل بعدی جامعه می‌باشند، لذا توجه به زندگی شغلی آن‌ها می‌تواند نتایج خوبی برای جامعه داشته باشد. بزرگترین مشکل کار زنان را نگهداری از فرزندان عنوان‌شده است. برای حل این مشکل لازم است مهدکودک‌ها دست‌کم در نزدیکی محل کار زنان ساخته شود. همچنین در جهت رفع مشکلات زنان خانه‌دار، با بها دادن به کار خانگی و توسعه کارهای صنعتی بزرگ و تجزیه آن به کارهایی که بتوان در منزل انجام داد تا هرچه بیشتر زنان خانه‌دار هم بتوانند از مزایای اشتغال به ویژه برای بهبود یافتن سطح شادکامی و ارتقاء میزان عزت‌نفس آن‌ها گام‌های مؤثری برداشته شود.

منابع

- احراری، عمادالدین؛ نجفی، محمود؛ و محمدی‌فر، محمد. (۱۳۹۷). رابطهٔ هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی: نقش واسطه‌ای حرمت خود و حمایت اجتماعی. *مجله علمی و پژوهشی مطالعات روانشناسی تربیتی، ۱۵*(۳۰)، ۲۸-۱.
- آخوند فیض، لیدا؛ و ذکائی، محمد سعید. (۱۳۹۵). تحول معنای شادی در گذار دوره زندگی: پژوهشی در میان زنان شهر کرمان. *برنامه ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، ۸*(۲۹)، ٤۱-۱.
- پورشریفی، حمید؛ حبیبی، مجتبی؛ زرانی، فریبا؛ عاشوری، احمد؛ حفاظی، میترا؛ حاجبی، احمد؛ و ابولهری، جعفر. (۱۳۹۱). نقش افسردگی، استرس، شادکامی و حمایت اجتماعی در شناسایی افکار خودکشی دانشجویان. *مجله روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران، ۱۸*(۲)، ۱۰۷-۹۹.
- تقوی، نعمت الله؛ صباغ، صمد؛ و نصیری، حسام. (۱۳۹۰). مقایسه سازگاری زناشویی زنان شاغل و غیرشاغل و عوامل مرتبط با آن در شهر مهاباد. *مطالعات جامعه شناسی، ۳*(۹)، ٦۸-۵۳.
- حسینی‌نثار، مجید؛ و شب افروزان، صغری. (۱۳۹۵). بررسی احساس شادکامی و عوامل مؤثر بر آن در بین مددجویان بهزیستی شهرستان رشت. *مدیریت فرهنگی، ۹*(۳۰)، ١٤-۱.
- حیاتی، مژگان؛ و شریفی، هیرو. (۱۳۹۵). بررسی مقایسه‌ای میزان عزت‌نفس در زنان شاغل و خانه‌دار. *کنفرانس ملی دانش و فناوری روانشناسی، علوم تربیتی و جامع روانشناسی ایران.*
- خضری، سیده خدیجه؛ و ارجمند سیاهپوش، اسحق. (۱۳۹۳). مقایسه میزان رضایت از زندگی زناشویی زنان شاغل و خانه‌دار و عوامل مؤثر بر آن در شهر ایذه. *مطالعات توسعه اجتماعی ایران، ٦*(٤)، ۱۰۵-۹۷.
- ساروخانی، باقر؛ و گودرزی، ثریا. (۱۳۸۸). اثرات اشتغال زنان بر خانواده (تحقیقی در بین زنان شاغل و متأهل وزارت کار و امور اجتماعی). *مجله مطالعات توسعه اجتماعی ایران، ۲*(۱)، ۷۸-۵۱.

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

- شهسوار، ربابه؛ غفاری، مجید؛ و مختوم نژاد، راضیه. (۱۳۹۷). نقش واسطه‌ای سختکوشی روانشناختی و حمایت اجتماعی ادراک شده در رابطه هوش معنوی و شادکامی در زنان سالمند. *سالمندشناسی*، ۲(٤)، ۲۱-۱۱.
- صلیبی، ژاسنت؛ و دُری، فاطمه. (۱۳۹۷). رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و حمایت بین فردی با شادکامی در میان دانشجویان زن مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات ساوه. *پژوهشنامه* زنان، ۹(۲۳)، ۱۹۸-۱۸۱.
- فرشباف، فرناز؛ و معبودی، ژاله. (۱۳۹۵). رابطه‌ی فرسودگی شغلی و سبک‌های اسنادی در معلمان کودکان استثنایی شهر ارومیه. *دومین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در حوزه علوم تربیتی و روانشناسی و مطالعات اجتماعی ایران.*
- منصف، علی؛ حسین نژاد، علی عباس؛ عیدی، حسین؛ و شعبانی بهار، غلامرضا. (۱۳۹٤). بررسی رابطه عزت‌نفس و توسعه سازمانی با رضایت شغلی معلمان تربیت بدنی شهر کرمانشاه. *مدیریت منابع انسانی در ورزش*، ۳(۱)، ۱۲-۱.
- نصیری، فرزاد؛ نصیری، سامان؛ بخشی پور رودسری، عباس. (۱۳۹۳). پیش‌بینی گرایش به مصرف مواد بر اساس عزت‌نفس و مؤلفه‌های هوش هیجانی. *فصلنامه اعتیادپژوهی*، ۸(۳۱)، ۱٤٦-۱۳۵.
- هاشمی چلیچه، سمیه؛ هاشمی؛ زهرا؛ و نقش، زهرا. (۱۳۹۷). نقش واسطه ای هیجان های پیشرفت در رابطه میان سبک‌های اسنادی و ارزش تکلیف با فرسودگی تحصیلی. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان درمانی*، ۹(۳٤)، ۱٤۰-۱۱۹.
- Adamson, J., Ozenc, C., Baillie, C., & Tchanturia, K. (2019). Self-Esteem Group: Useful Intervention for Inpatients with Anorexia Nervosa?. *Brain sciences*, *9*(1), 12.
- Eklund, M., Bäckström, M., & Hansson, L. (2018). Psychometric evaluation of the Swedish version of Rosenberg's self-esteem scale. *Nordic journal of psychiatry*, *72*(5), 1-7.
- Li, J., Han, X., Wang, W., Sun, G., & Cheng, Z. (2018). How social support influences university students' academic achievement and emotional exhaustion: The mediating role of self-esteem. *Learning and Individual Differences*, *61*, 120-126.
- Maricuțoiu, L. P., Payne, B. K., & Iliescu, D. (2019). It works both ways. Enhancing explicit self-esteem using the self-reference task. *Journal of Experimental Social Psychology*, *80*, 8-16.
- Mendonca, C., Shrivastava, A., & Pietschnig, J. (2018). The effect of adaptive capacity, culture and employment status on happiness among married expatriate women residing in Dubai. *Current Psychology*, 1-9.
- Nash, K., Lea, J. M., Davies, T., & Yogeeswaran, K. (2018). The bionic blues: Robot rejection lowers self-esteem. *Computers in Human Behavior*, *78*, 59-63.
- Raimule, M., & Bhawalkar, J. S. (2017). A comparative assessment of emotional intelligences and happiness index among normal sighted and visually impaired students. *International Journal Of Community Medicine And Public Health*, *2*(4), 431-434.
- Rosenberg, M. (1965). Society and the adolescent self-image.Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Smink, F. R., Van Hoeken, D., Dijkstra, J. K., Deen, M., Oldehinkel, A. J., & Hoek, H. W. (2018). Self-esteem and peer-perceived social status in early adolescence and prediction of

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

eating pathology in young adulthood. *International Journal of Eating Disorders*, *51*(1), 852-862.

- Vrabel, J. K., Zeigler-Hill, V., & Southard, A. C. (2018). Self-esteem and envy: Is state self-esteem instability associated with the benign and malicious forms of envy?. *Personality and Individual Differences*, *123*, 100-104.

مجله پیشرفت های نوین در علوم رفتاری

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]

The comparison of attributional styles, happiness and self-esteem in women employed and housewives

Abstract

The given the important role of women in society and the family, present study aimed to examine comparison of attributional styles, happiness and self-esteem in women employed and housewives. The study was a causal-comparative research. In this research, a total of participants including 120 women referring to neighborhoods district 3 Tehran and sampling convenience employed (60 people) and housewives (60 people) were selected by convenience sampling. The instruments used in this study consisted of the attributional style questionnaire Peterson, Semmel, Von Baeyer, Abramson, Metalsky & Seligman (1982), oxford happiness questionnaire of Hills & Argyle (2002) and self-esteem scale of Rosenberg (1965). Data were collected and the results were analyzed using multivariable analyze of variance. The results of multivariate analysis of variance showed significant differences between happiness and self-esteem in women employed and housewives. Also, not significant differences attributional styles in women employed and housewives. The women employed had the most ability in happiness and self-esteem. Research findings indicate that employed affects the happiness and self-esteem.

Keywords: *attributional styles, happiness, self-esteem.*

[Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-23]